

Wetswijziging Buitenonderhoud

Impuls voor de huisvesting van het Primair Onderwijs

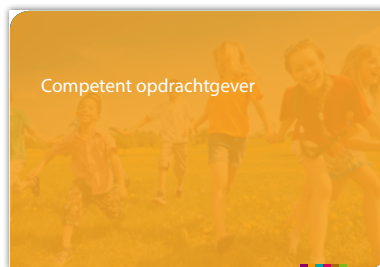

In deze reeks verschijnen ook:

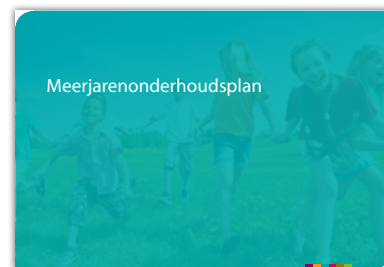
'Zorgvuldige overdracht'

Hoe kunnen onderwijs en gemeenten samen het gesprek aan gaan?

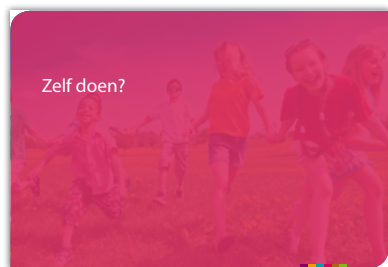
'Competent opdrachtgever'

Welke vaardigheden worden van de huisvestingsverantwoordelijke gevraagd?

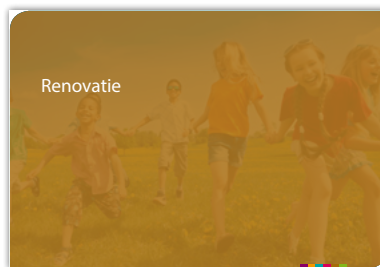
'Meerjarenonderhoudsplan'

Hoe komt u tot een goed huisvestings- en onderhoudsplan?

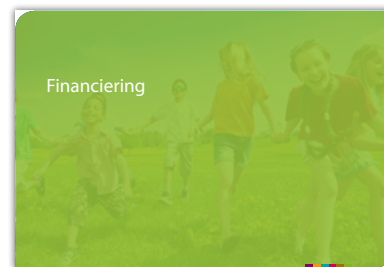
'Zelf doen?'

Wilt u alles in eigen hand houden, of samenwerking opzoeken met anderen?

'Renovatie'

Hoe geven gemeenten en onderwijs samen invulling aan renovatie?

'Financiering'

Welke financieringsvormen zijn mogelijk voor huisvestingsvraagstukken?

Beste huisvestingsprofessional,

Deze brochure zet de feiten op een rij rondom de wetswijziging onderwijshuisvesting per 1 januari 2015. De wetswijziging gaat over de overheveling van het budget voor het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen, van gemeenten naar schoolbesturen.

Het Kenniscentrum Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang (Ruimte-OK) heeft deze brochure samengesteld, samen met de PO-Raad en de VNG. Dit is de eerste brochure in een reeks van in totaal zeven, die onderdeel uitmaken van de voorlichting omtrent deze wetswijziging.

Ruimte-OK verzorgt dit landelijke voorlichtingstraject in opdracht van het Ministerie van OCW en in samenwerking met de PO-Raad en de VNG. Het voorziet in een reeks brochures, bijeenkomsten, presentaties en een helpdesk met als doel schoolbesturen en gemeenten goed voor te bereiden op de gewijzigde budgetverdeling.

Afhankelijk van de ontwikkelingen zal deze brochure worden geactualiseerd. Ze wordt digitaal beschikbaar gesteld en is te vinden op: www.overhevelingbuitenonderhoud.nl

Een gedrukte versie van deze brochure is beschikbaar voor deelnemers aan de regibijeenkomsten van Ruimte-OK omtrent de wetswijziging.

Hartelijke groet,
Team Ruimte-OK

1. Vooraf

Wat is het?

Deze brochure voorziet in informatie over de wetswijziging onderwijshuisvesting. Deze gaat over de overheveling van het budget voor het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen in het primair en speciaal onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen. In volgende brochures wordt aandacht gegeven aan de gevolgen hiervan in de praktijk voor schoolbesturen en gemeenten.

Voor wie is het bedoeld?

Deze brochure is geschreven voor schoolbesturen in het primair en speciaal onderwijs en voor degenen bij gemeenten die zich bezighouden met onderwijshuisvesting.

Waarvoor en hoe te gebruiken?

Deze brochure geeft de lezer inzicht in de achtergrond van de wetswijziging, de wijzigingen in het wetsvoorstel, de invulling van de overgangsregeling en het tijdsad richting

de invoering van de wet. De brochure sluit af met de kansen die de wetswijziging met zich meebrengt.

Welke ondersteuning kan ik verwachten?

Het Kenniscentrum Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang (Ruimte-OK) zet in de voorlichting over de wetswijziging een reeks middelen in met als doel op lokaal niveau de wetswijziging succesvol te implementeren. Zo wordt het professioneel opdrachtgeverschap versterkt en het gesprek tussen schoolbestuur en gemeente gefaciliteerd.

Alle informatie over het voorlichtingstraject loopt via de website www.overhevelingbuitenonderhoud.nl. Daar kunt u [brochures](#) downloaden, aanmelden voor de [nieuwsbrief](#) en nieuwsflits, kennisitems vinden in de online [kennisbank](#), aanmelden voor de [regiobijeenkomsten](#) en vragen stellen via de online [helpdesk](#).

2. Achtergrond wetswijziging

De kwaliteit van de onderwijshuisvesting in het funderend onderwijs is de laatste jaren een veelbesproken onderwerp tussen het kabinet, de Tweede Kamer, de VNG, de PO-Raad en de VO-raad.

Onderwijshuisvesting op politieke agenda

De vraag die in de politieke discussie rondom de aanstaande wetswijziging centraal stond, was in hoeverre het huidige (bekostigings)stelsel belemmeringen zou opwerpen voor adequate huisvesting. De discussie werd gevoerd naar aanleiding van het adviesrapport [Een Fris Alternatief](#) (RebelGroup, maart 2010). Ook het rapport [Gezond en Goed, scholenbouw in topconditie](#) (Rijksbouwmeester, juli 2009) dat op verzoek van de Tweede Kamer werd opgesteld speelde een rol. Beide rapporten bevelen aan om het systeem van gescheiden verantwoordelijkheden tussen schoolbesturen en gemeenten te herzien. In opdracht van het Ministerie van OCW is vervolgens een [onderzoek](#) gestart naar het in beeld brengen van de voorkeur onder schoolbesturen en gemeenten. Hier-

uit bleek dat er draagvlak bestond (zowel bij gemeenten als schoolbesturen) voor de overheveling naar schoolbesturen van de verantwoordelijkheid van het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen.

Aanpak knelpunten

In de [toelichting](#) op de wetswijziging zelf staan de volgende drie knelpunten omschreven die met de wetswijziging te verminderen zouden zijn.

Verskillende belangen (zogenaamde split incentives)

De splitsing van verantwoordelijkheden en middelen over bevoegde gezagsorganen (schoolbesturen) en gemeenten leidt ertoe dat investerings- en exploitatiebeslissingen in de praktijk moeizaam op elkaar afgestemd worden. Om lagere exploitatiekosten (onderhoud, beheer, energieverbruik) te realiseren is vaak een hogere investering nodig. Terwijl bezuinigingen op de investeringen vaak leiden tot hogere

exploitatiekosten. Omdat gemeenten het investeringsbudget beheren en schoolbesturen de exploitatiekosten van de huisvesting dragen geeft dat veelal discussie. Bovendien hebben schoolbesturen veel belang bij een gebouw dat gedurende zijn levensduur aanpasbaar is aan de onderwijskundige en/of maatschappelijke ontwikkelingen zoals die aan de omgeving rondom het onderwijs worden gesteld.

Trage procedures en administratieve lasten

De gescheiden geldstromen en verantwoordelijkheden leiden in de praktijk ook tot trage procedures en administratieve lasten bij beide partijen. De cyclus van aanvragen van een huisvestingsvoorziening is tijdrovend en zorgt ervoor dat aanpassingen pas na ruim een jaar kunnen worden uitgevoerd.

Weinig autonomie schoolbesturen

Wettelijk is het niet toegestaan dat schoolbesturen vanuit de lumpsumbekostiging investeren in zaken die tot de zorgplicht van de gemeenten behoren, waaronder de huisvesting.

Dit ondanks het gegeven dat investeringen in duurzaamheid, energieprestatie en/of binnenklimaat zich op termijn terugverdienen door bijvoorbeeld lagere stookkosten en een betere onderwijskwaliteit.

In het [wetsvoorstel](#) wordt verder het motief aangehaald om de verantwoordelijkheidsverdeling op het gebied van onderwijshuisvesting in het primair onderwijs gelijk te schalen met die in het voortgezet onderwijs. Daar is de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en de aanpassing van gebouwen in 2005 al overgeheveld van gemeente naar schoolbestuur.

Uitname gemeentefonds

De overheveling van het buitenonderhoud en aanpassing aan gebouwen in het primair onderwijs gaat gepaard met de uitname van 158,8 miljoen euro uit het gemeentefonds die aan de lumpsum van het primair onderwijs wordt toegevoegd.

Een veel gehoorde spraakverwarring is dat de wetwijziging

te maken heeft met de uitname van 256 miljoen euro uit het gemeentefonds die aan de lumpsum van het primair én voortgezet onderwijs wordt toegevoegd. Deze moet los gezien worden van de wetswijziging en kent als aanleiding de geconstateerde onderbesteding van gemeenten voor onderwijshuisvesting (motie van Kamerlid Haersma-Buma).

3. De wijzigingen

Het wetsvoorstel brengt geen principiële wijziging aan in het stelsel. De wet regelt enkel een wijziging van de vergoedingsstroom voor onderhoud en aanpassingen. Deze loopt niet meer via de gemeente, maar gaat rechtstreeks van het Rijk naar de schoolbesturen. Hierdoor wordt het proces rond het buitenonderhoud eenvoudiger. Het schoolbestuur is en blijft verantwoordelijk voor het instandhouden van het schoolgebouw. De onderwijshuisvesting blijft (ook in de nieuwe situatie) een gedeelde verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeenten. T zijn er een aantal wijzigingen in de rol- en budgetverdeling tussen gemeenten en schoolbesturen.

Huidige situatie

De huidige verantwoordelijkheidsverdeling voor voorzieningen in de huisvesting is weergegeven in tabel 1.

Scholen

Het schoolbestuur heeft een wettelijke onderhoudsplicht

([art. 106 WPO](#), [art. 104 WEC](#)) en is formeel (juridisch) eigenaar en opdrachtgever/bouwheer, tenzij gemeente en schoolbestuur anders overeenkomen ([art. 103 WPO](#), [art. 101 WEC](#)).

Voor de bekostiging van een huisvestingsvoorziening kunnen zij een beroep doen op de gemeente. De wettelijke eindverantwoordelijkheid voor een goed onderhoudsniveau ligt bij het schoolbestuur.

Van het Ministerie van OCW ontvangt het schoolbestuur een vergoeding voor kosten van het binnenonderhoud en voor de exploitatie als onderdeel van de lumpsumvergoeding.

Gemeenten

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht. De wet zelf spreekt niet van een verantwoordelijkheid, maar legt de gemeenten de plicht op zorg te dragen voor bepaalde voorzieningen. 'Zorgdragen voor' betekent in de eerste plaats het vaststellen van een budget voor huisvesting (een bekosti-

gingsplafond, [art. 93 WPO](#)), waarmee redelijkerwijs kan worden voorzien in de huisvesting. De gemeente ontvangt voor de invulling van haar zorgplicht een vergoeding van het Rijk als niet-geormerkte component vanuit het gemeentefonds.

In de huidige wetgeving ([art. 92 WPO](#), [art. 90 WEC](#)) is de gemeente verantwoordelijk voor de bekostiging van de voorzieningen:

- nieuwbouw
- uitbreiding
- medegebruik (verhuur)
- onderhoud aan de buitenzijde
- aanpassingen

- constructiefouten
- asbest
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden (calamiteiten als brand, diefstal, stormschade).

De gemeente heeft in de huidige situatie dus de wettelijke taak als het gaat om de bekostiging van onderwijsvoorzieningen, waaronder die van het buitenonderhoud en aanpassingen.

Sector	Verantwoordelijkheid	
	Gemeente	Schoolbestuur
Primair Onderwijs	Buitenonderhoud - Aanpassing Uitbreiding - Nieuwbouw	Binnenonderhoud

Tabel 1: Verantwoordelijkheidsverdeling voorzieningen huisvesting voor de wetswijziging.

Bron: Algemene Rekenkamer

Nieuwe situatie

De nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling voor voorzieningen in de huisvesting is weergegeven in tabel 2. Als gevolg van de wetswijziging zullen twee bepalingen in de onderwijswetgeving worden aangepast. Het aantal voorzieningen voor rekening van de gemeente wordt beperkt (art. 92 WPO en 90 WEC) en het programma van eisen voor de vergoeding (art. 113 /114 WPO en art. 111/112 WEC) wordt verruimd.

Scholen

De wetswijziging heeft betrekking op de bekostiging van het buitenonderhoud en aanpassing aan het gebouw. Het schoolbestuur kan in de nieuwe situatie niet langer een beroep doen op de gemeente voor een vergoeding van deze kosten. Het schoolbestuur zal daarvoor zelf moeten zorgen en ontvangt daartoe een extra component in de rijksvergoeding.

Gemeenten

De gemeente hoeft niet langer te zorgen voor de vergoeding

van kosten voor het buitenonderhoud en aanpassing en de daarbij behorende behandeling van aanvraagprocedures. De gemeenten blijft in de nieuwe situatie wel verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- nieuwbouw
- uitbreiding
- medegebruik (verhuur)
- constructiefouten (onder andere asbest)
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden (calamiteiten als brand, diefstal, stormschade).

Aanverwante thema's

Naast deze directe effecten van de wetswijziging zijn er tevens een aantal onderwerpen te benoemen die de huisvesting raken, maar die niet of nauwelijks veranderen.

Gymnastiekvoorzieningen

Er verandert niets aan de bekostiging van het onderhoud van de lokalen bewegingsonderwijs. Bekostiging van en buitenonderhoud aan deze lokalen blijft de verantwoordelijkheid

van gemeenten.

Asbest

Ook de toekenning van een vergoeding van de gemeente voor het verwijderen van asbest blijft in de nieuwe situatie ongewijzigd. Ruimte-OK brengt dit voorjaar in opdracht van de PO-Raad, VO-raad en VNG een handreiking uit over asbest. Meer informatie over de specifieke rollen en verantwoordelijkheidsverdeling is hierin terug te vinden.

Renovatie

De wijziging van de wet heeft niet geleid tot concretise-

ring omtrent een algehele aanpassing of renovatie. Beide begrippen zijn zowel in de oude als in de nieuwe situatie niet als een huisvestingsvoorziening omschreven. De wetgever gaat ervan uit dat gemeente en schoolbestuur in overleg tot afspraken komen. Meer informatie over dit onderwerp is te lezen in de brochure 'Renovatie'. Deze brochure maakt onderdeel uit van de reeks brochures in het kader van het voorlichtingstraject en zal dit voorjaar verschijnen.

Verzekeringen

De wetswijziging heeft geen invloed op verzekeringen. De gemeente blijft namelijk aanspreekbaar voor het verstrekken

Sector	Verantwoordelijkheid	
	Gemeente	Schoolbestuur
Primair Onderwijs	Uitbreiding - Nieuwbouw	Buitenonderhoud - Aanpassing Binnenonderhoud

Tabel 2: Verantwoordelijkheidsverdeling voorzieningen huisvesting na de wetswijziging.

Bron: Algemene Rekenkamer

van een vergoeding in geval van bijzondere omstandigheden waarvoor deze verzekeringen worden afgesloten. De daarvoor afgesloten verzekeringen kunnen gecontinueerd worden.

Investeringsverbod

Het Ministerie van OCW heeft sinds enige jaren een zogenaamd investeringsverbod afgekondigd. Het schoolbestuur mag door dit verbod de lumpsumvergoeding niet aanwenden voor uitgaven in huisvestingsvoorzieningen die horen tot de gemeentelijke zorgplicht (zie pagina 8). Indien uit de accountantscontrole blijkt dat een schoolbestuur in strijd hiermee heeft gehandeld, kunnen sancties worden opgelegd.

Het investeringsverbod verandert niet door de wetswijziging. Het is het schoolbestuur dan ook niet toegestaan uitgaven te doen voor nieuwbouw. Als gevolg van de wetswijziging heeft het schoolbestuur nu bij uitgaven aan het onderhoud of aanpassingen wel meer ruimte voor een extra investering

in bijvoorbeeld duurzaamheid.

Multifunctionele Accommodatie (MFA)

De wetswijziging kan van invloed zijn op de opgestelde gebruiksovereenkomst die voor het schoolbestuur en de andere gebruikers van de MFA en/of brede school van kracht is. Wanneer u met een dergelijke situatie te maken heeft is het van belang om te bekijken wat de gevolgen van de wetswijziging zijn en daar de gebruikersovereenkomst eventueel op aan te passen.

Over te hevelen budget

Bij de voorbereiding van het wetsvoorstel is afgesproken een macrobudget van 158,8 miljoen euro structureel over te hevelen uit het gemeentefonds naar de lumpsumvergoeding van het primair onderwijs. Dit bedrag is vastgesteld op basis van het reële uitgavniveau en getoetst aan ervaringsgegevens en kengetallen (Rapport Onderhoud buitenkant schoolgebouwen primair onderwijs. Inventarisatie gemeentelijke uitgaven, Cebeon, mei 2012). Het is momenteel nog

niet vast te stellen wat het effect van deze uitname uit het gemeentefonds op de individuele gemeente is. Dat wordt in de meicirculaire 2014 van het gemeentefonds bekendgemaakt. De PO-Raad heeft aangegeven dat dit bedrag op macroniveau toereikend zou moeten zijn om deze taak te kunnen uitvoeren.

De exacte uitkering aan de schoolbesturen wordt bij de uitwerking van de ministeriële regeling (jaarlijkse vaststelling programma's van eisen per 1 oktober) definitief bekendgemaakt.

4. Overgangsregeling

Bij de voorbereiding op het wetsvoorstel is uitvoerig stilgestaan bij de vraag op welke wijze het budget zorgvuldig kan worden overgedragen. Er is voor gekozen om de overheveling plaats te laten vinden in de staat van onderhoud waarin het schoolgebouw zich bevindt bij invoering van de wet. Schoolbesturen ontvangen vanaf dat moment een jaarlijkse vergoeding voor het onderhoud en de aanpassing aan de gebouwen. In specifieke situaties kan aanvullend hierop door schoolbesturen bij het ministerie van OCW een beroep gedaan worden op een overgangsregeling.

Staat van onderhoud

De wetgever gaat ervan uit dat schoolbesturen via de jaarlijkse aanvraagprocedure in de gelegenheid waren om aanvragen voor het noodzakelijk buitenonderhoud in te dienen bij de gemeente. Van 'achterstallig' onderhoud zou dan ook geen sprake moeten zijn.

Schoolbesturen met relatief veel oudere, onderhoudsge-

voelige gebouwen en schoolbesturen met een beperkte omvang zouden relatief grote problemen kunnen ondervinden door de overheveling. Zoals het er nu uit ziet, komt voor deze besturen in drie jaar een overgangsbudget van in totaal 30 miljoen euro beschikbaar. Dit is een onderdeel van de uitname van 158,8 miljoen euro uit het gemeentefonds. Het Rijk betaalt dit budget rechtstreeks uit aan het schoolbestuur.

Hoewel vast staat dat er een [overgangsregeling](#) komt, moet de invulling nog definitief vastgesteld worden. De inhoud van dit hoofdstuk zou derhalve nog aan verandering onderhevig kunnen zijn. Details over de definitieve hoogte van de maximale vergoeding als drempel voor uitkering, de aanwijzing van de bouwjaren en de wijze waarop dit budget kan worden aangevraagd wordt bij Ministeriële regeling bekendgemaakt.

Invulling overgangsregeling

De overgangsregeling biedt mogelijkheden tot het verkrijgen van extra budget voor de volgende schoolbesturen:

- Schoolbesturen met een MI-inkomst van: < € 750.000,- en gebouw(en) van 15 jaar of ouder.
- Schoolbesturen met een MI-inkomst van: > € 750.000,- waarvan 70% van de gebouwen ouder is dan 40 jaar.

Schoolbesturen die binnen één van deze groepen vallen, zullen verspreid over 2 of 3 jaar een aanvullende vergoeding per 'oud' schoolgebouw ontvangen. Vooral nog spreekt men hierbij over een bedrag van € 23.000,- afgestemd op een gebouw voor een gemiddelde school (dus ongeveer 220 leerlingen). Een grotere school ontvangt een ruimere vergoeding en een kleinere school een lagere vergoeding.

Er worden een aantal voorwaarden verbonden aan de overgangsregeling:

- Voor het bepalen van de leeftijd van het gebouw wordt als peildatum 1 januari 2015 en het oorspronkelijke bouwjaar

gehanteerd.

- Het te ontvangen budget wordt uitgedrukt in termen van de bekostiging, ofwel een maximale vergoeding voor materiele instandhouding (MI).
- Het bouwjaar van de (hoofd)vestiging is bepalend voor de aanvullende bekostiging.

Lopende aanvragen en beroepszaken

In het wetsvoorstel is in het [overgangsrecht](#) bepaald dat de aanvragen die in 2014 zijn ingediend voor onderhoud en aanpassing in 2015 niet meer voor een gemeentelijke vergoeding in aanmerking komen wanneer de wet per 1 januari 2015 wordt ingevoerd.

Schoolbesturen konden wel een aanvraag indienen en gemeenten dienen deze ook in behandeling te nemen. Wanneer het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer goedgekeurd en aangenomen wordt zullen deze echter dus van rechtswege vervallen.

In het overgangsrecht wordt tevens bepaald dat aanvragen ingediend na invoering van de wet, buiten behandeling blijven. Om aan te sluiten bij de nieuwe wetgeving dienen gemeenten de lokale huisvestingsverordening aan te passen.

Ook is bepaald dat op lopende bezwaren en (hoger) beroepen tegen een besluit van de gemeente, de oude wetgeving van toepassing blijft. Voor alle duidelijkheid is tevens expliciet bepaald dat de gemeente bevoegd blijft om een besluit waartegen beroep is ingesteld hangende het bezwaar of (hoger) beroep in te trekken en vervolgens een nieuw besluit te nemen, maar ook alleen op basis van het oude recht (art. 194c van de WPO en art. 178d van de WEC).

5. Tijdspad wetswijziging

Het wetsvoorstel is aangenomen door de Tweede Kamer. Toch dienen er nog enkele stappen genomen te worden voor alle details definitief vast staan.

Tijdspad behandeling wetsvoorstel

De wetswijziging is 15 februari 2014 plenair behandeld en 18 februari 2014 door de Tweede Kamer aangenomen.

De volgende stap is behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer. Wanneer zij de wetswijziging ook aanneemt wordt deze vervolgens gepubliceerd in de Staatscourant. Hoewel er geen aanwijzingen zijn dat er nog wezenlijke veranderingen plaats zullen vinden, staat de inhoud pas na publicatie in de Staatcourant definitief vast. Rekening houdend met het vergaderschema van de Eerste Kamer, vakanties en procedures dient men ervan uit te gaan dat dit traject rond november 2014 afgerond kan zijn.

Exacte bedragen en inhoud overgangsregeling

Pas wanneer de wetswijziging definitief is wordt ook het exacte bedrag dat aan de lumpsum wordt toegevoegd bekend. Dit geldt eveneens voor de exacte bedragen en voorwaarden van de overgangsregeling. Volledige duidelijkheid hierover kan dus pas in november of december geboden worden aan de hand van de betreffende Ministeriële Regelingen.

Datum inwerkingtreding

De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2015.

Nieuwe modelverordening

De VNG werkt aan een nieuwe modelverordening die aansluit bij de situatie na de wetswijziging. Deze wordt rond de zomer van 2014 gepubliceerd.

6. Kansen en oplossingen

De wetswijziging hangt samen met een aantal ontwikkelingen in de sfeer van de huisvestingskwaliteit, verduurzaming, professionalisering, doordecentralisatie en het investeren in en financieren van huisvestingsvoorzieningen. Goede voorlichting is daarbij slechts een middel dat bijdraagt aan een succesvolle implementatie van de wetswijziging op lokaal niveau. Het is aan de schoolbesturen en gemeenten om met hun kennis en kunde op een professionele wijze invulling te geven aan de opgave waar ze voor staan. In de nog te verschijnen brochures en de regiobijeenkomsten die dit voorjaar door Ruimte-OK worden georganiseerd zullen schoolbesturen en gemeenten verder worden voorbereid op de kansen en oplossingsrichtingen die de wetswijziging biedt.

Nieuwe mogelijkheden schoolbestuur

Door de overheveling ontstaan de volgende nieuwe mogelijkheden voor schoolbesturen ten aanzien van onderhoud en aanpassing van hun gebouwen:

- Het geeft hen meer ruimte om eigen keuzes te maken bij

het uit te voeren onderhoud en aanpassingen.

- Het maakt een integrale afstemming van het onderhoud aan de binnen- en buitenkant mogelijk.
- Het vermindert de administratieve lasten doordat voor het buitenonderhoud en aanpassingen niet langer een aanvraagprocedure hoeft te worden doorlopen.

Agenda voor lokaal overleg

Op lokaal niveau verdient het de aanbeveling om de overheveling in een bredere context dan alleen het onderhoud te bezien. De verhouding tussen het schoolbestuur en de gemeente kan als gevolg van de wetswijziging veranderen. De noodzaak om te komen tot lokale onderlinge afstemming zeker niet. De nadruk zal daarbij al snel komen te liggen op strategische planningsvraagstukken zoals renovatie, nieuwbouw, de lokale bevolkingsontwikkeling en gewenste voorzieningenstructuur.

Op verzoek van schoolbesturen en gemeenten zijn suggesties gedaan om in het kader van het voorlichtingstraject met een agenda voor lokaal overleg te komen. De agendapunten die op deze agenda staan zijn niet dwingend of voorschrijvend, maar hebben als doel om op pragmatische wijze een invulling te kunnen geven aan de punten die een relatie hebben met de wetswijziging en de wijze waarop betrokken partijen aan de veranderingen invulling geven. In de brochure 'Zorgvuldige overdracht' wordt deze agenda verder toegelicht.

Bereid u voor

Naast de brochure Zorgvuldige overdracht verschijnen ook brochures die het opdrachtgeverschap helpen te versterken. Ze hebben betrekking op de benodigde competenties van opdrachtgevers, het meerjarenonderhoud, de keuzemogelijkheden omtrent zelf doen of uitbesteden, renovatie en (nieuwe) financieringsmogelijkheden. Daarnaast worden regionale bijeenkomsten georganiseerd. Scholen en gemeenten krijgen daar voorlichting omtrent de wetswijziging

en daarbij behorende gevolgen, kansen en valkuilen. Deze bijeenkomsten zijn gericht op degenen die binnen gemeenten en onderwijsorganisaties verantwoordelijk zijn voor onderwijshuisvesting. Tijdens deze bijeenkomsten is er de gelegenheid om met collega's het onderwerp te bespreken en vragen te stellen omtrent het onderwerp aan de aanwezige deskundigen.

Stel uw vraag aan de helpdesk

Heeft u als schoolbestuur of gemeente vragen rondom de wetswijziging of de voorlichting hierover dan kunt u deze stellen via de [helpdesk](#) op www.ruimte-ok.nl.

Over Ruimte-OK

Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang is hét aanspreekpunt voor scholen, kinderopvang en gemeenten die meer grip op huisvestingsvraagstukken willen krijgen. Ruimte-OK is het onafhankelijke kenniscentrum van de PO-Raad, de VO-raad, de VNG, de Brancheorganisatie Kinderopvang en het Waarborgfonds Kinderopvang. Het doel is het bundelen, ontwikkelen en verspreiden van kennis en expertise rondom ondernemen, huisvesten en investeren voor nul tot 18-jarigen. De betrokkenheid van deze organisaties zorgt voor een stevig fundament onder de doelstellingen en het aanbod van Ruimte-OK, dat onafhankelijk en zonder winstoogmerk opereert.

Naast deze voorlichting biedt het kenniscentrum bredere ondersteuning aan gemeenten, onderwijs en kinderopvang. De online [kennisbank](#) voorziet in gevalideerde en relevante informatie rondom het huisvesten, investeren en ondernemen. Maar daarnaast biedt Ruimte-OK ook een [helpdesk](#) waar u met vragen rondom dit thema terecht kunt, con-

crete [hulpmiddelen](#) om gebouwkwaliteit te verbeteren en gebruikers hierbij te betrekken, het [Kwaliteitskader](#), leerzame [informatiebijeenkomsten](#), inzicht in de beschikbare kennis bij [marktpartijen](#) en nog veel meer. Vraagt uw casus om extra verdieping, dan bekijkt Ruimte-OK met u of [maatwerkondersteuning](#) een passende mogelijkheid is. Voor een aantal van deze diensten dient u een [abonnement](#) af te sluiten. Meer informatie vindt u op www.ruimte-ok.nl.

Bezoekadres

Ruimte-OK
Beukenlaan 42
5651 CD Eindhoven

Contact

Telefoon (040) 2329740

Fax (040) 2443298

Info@ruimte-ok.nl

www.ruimte-ok.nl

Deze brochure is in opdracht van het Ministerie van OCW uitgegeven door Ruimte-OK in samenwerking met de PO-Raad en de VNG.

De digitale versie van de brochure is beschikbaar op:

www.overhevelingbuitenonderhoud.nl

Versie 1.0 © 2014